

**UCHWAŁA NR IX/61/2019
RADY GMINY KOCZAŁA**

z dnia 14 czerwca 2019 r.

w sprawie rozpatrzenia skargi na działalność Wójta Gminy Koczała

Na podstawie art.18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2019 r. poz. 506), w związku z art. 229 pkt 3 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2018 r. poz. 2096 oraz z 2019 r. poz. 60 i 730) Rada Gminy Koczała uchwala, co następuje:

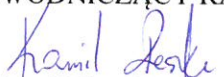
§ 1. 1. Uznaje się za bezzasadną skargę z dnia 17 kwietnia 2019 r. na działalność Wójta Gminy Koczała dotyczącą niewłaściwego wykonywania czynności przez Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Koczale, która wpłynęła do Rady Gminy Koczała w dniu 23 kwietnia 2019 r.

2. Uzasadnienie powyższego stanowiska zawarte jest w załączniku do niniejszej uchwały.

§ 2. Zobowiązuje się przewodniczącego Rady Gminy Koczała do powiadomienia skarżącego o sposobie załatwienia skargi.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

PRZEWODNICZĄCY RADY

Kamil Piotr Reszke

Uzasadnienie

W dniu 23 kwietnia 2019 r. do Rady Gminy Koczała wpłynęło pismo skarżącego dotyczące niewłaściwego wykonywania czynności przez Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Koczale (znak sprawy ADM.1510.2.2.2019).

Rada Gminy Koczała po zapoznaniu się ze:

- skargą,
- stanowiskiem Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Koczale (dalej: GKRPA, Komisja),
- stanowiskiem Komisji skarg, wniosków i petycji Rady Gminy Koczała, która na posiedzeniu w dniu ... czerwca 2019 r. zakończyła analizę sprawy i przyjmując wyjaśnienia GKRPA wypracowała stanowisko zawarte w niniejszym uzasadnieniu, uznając skargę za bezzasadną,

ustaliła, co następuje:

W piśmie z dnia 17 kwietnia 2019 r. (wpłynęło do Urzędu Gminy Koczała w dniu 23 kwietnia 2019 r.) skarżący wskazał, że 9 sierpnia 2018 r. wystąpił do Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Koczale (uściślając: Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Koczale) z wnioskiem o leczenie odwykowe brata. Skarżący zwracając się do GKRPA miał nadzieję i liczył na to, że jego wniosek zostanie rozpatrzony pozytywnie, a Komisja mając wiele narzędzi, aby zareagować podejmie temat i pomoże w skierowaniu jego uzależnionego od alkoholu brata na leczenie. Skarżący ocenił, że jedyne, czego doświadczył to zawód, brak profesjonalizmu ze strony GKRPA, brak zainteresowania, empatii, jak i brak poniesienia konsekwencji bezproduktywnego działania, w wyniku którego "do niczego nie doszło, a brat nie otrzymał pomocy". Skarżący wskazał, że otrzymał jedynie pismo z dnia 5 września 2018 r. informujące o wezwaniu brata na spotkanie w dniu 12 września 2018 r. celem przeprowadzenia rozmowy i pomocy w sprawie nadużywania przez niego alkoholu. Następnie skarżący opisał swoje kontakty z jednym z członków GKRPA oraz spotkanie z terapeutą i bratem w dniu 28 lutego 2019 r. Dalej skarżący ocenił, że fakt zgłoszenia problemu GKRPA nie wniósł do sprawy nic, a miał nadzieję, że Komisja stwierdzi, że jego brat jest uzależniony od alkoholu i skieruje go na przymusowe leczenie. Poinformował też, że gdyby nie jego osobiste działania umieszczenia brata w bardzo złym stanie na oddziale detoksykacyjnym, a następnie w ośrodku odwykowym, mogłoby dojść do tragedii. Skarżący podnosił, że jedynie pytano jego brata, czy chce się leczyć, "gdzie wiadomo, że aktywny alkoholik nie chce i robi wszystko aby zwodzić i odwlekać temat leczenia". Oceniał też, że osoby, do których się zgłosił - w urzędzie, w GKRPA oraz terapeuta brata nie zrobiły nic, aby im pomóc.

Skarżący poinformował również, że na ten moment, tj. 17 kwietnia 2019 r. brat wypisał się na własną prośbę z ośrodka odwykowego, przebywa w domu i nadal pije. W związku z powyższym skarżący ponownie składa wniosek o leczenie odwykowe swojego brata.

Wójt Gminy Koczała uzyskał informacje w przedmiotowej sprawie od GKRPA (pismo z dnia 9 maja 2019 r., wpłynęło do Urzędu Gminy Koczała w dniu 9 maja 2019 r.), które następnie przekazał Komisji skarg, wniosków i petycji Rady Gminy Koczała:

W dniu 13 sierpnia 2018 r. do GKRPA Gminy Koczała wpłynęło pismo skarżącego, w którym wnioskował o skierowanie swojego brata "na leczenie odwykowe". Na podstawie złożonego wniosku GKRPA wezwała osobę, co do której zachodziło podejrzenie, że jest uzależniona od alkoholu, do osobistego zgłoszenia się na rozmowę motywującą do podjęcia leczenia. Termin zgłoszenia się na rozmowę określony został w zgłoszeniu na 12 września 2018 r. Zgłoszenie dostarczono na potwierdzenie odbioru (informację o terminie wyznaczonego spotkania otrzymał również wnioskodawca).

Procedurę dotyczącą zobowiązania osoby pijącej do leczenia odwykowego regulują przepisy ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz.U.z 2018 r. poz. 2137 z późn. zm.). Zgodnie z art. 21 ust. 2 ww. ustawy poddanie się leczeniu odwykowemu jest dobrowolne. Wyjątki od tej zasady określa ustawa. W myśl art. 24 "osoby, które w związku z nadużywaniem alkoholu powodują rozkład życia rodzinnego, demoralizację małoletnich, uchylają się od obowiązku zaspokajania potrzeb rodziny albo systematycznie zakłócają spokój lub porządek publiczny, kieruje się na badanie przez biegłego w celu wydania opinii w przedmiocie uzależnienia od alkoholu i wskazania rodzaju zakładu leczniczego". Na badanie to kieruje gminna komisja rozwiązywania problemów alkoholowych właściwa według miejsca zamieszkania lub pobytu osoby, której postępowanie dotyczy. Art. 26 określa, że "osoby, o których mowa w art. 24, jeżeli uzależnione są od alkoholu, zobowiązać można do poddania się leczeniu w stacjonarnym lub niestacjonarnym zakładzie lecznictwa odwykowego. O zastosowaniu obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie lecznictwa odwykowego orzeka sąd rejonowy właściwy według miejsca zamieszkania lub pobytu osoby, której postępowanie dotyczy, w postępowaniu nieprocesowym. Sąd wszczyna postępowanie na wniosek gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych lub prokuratora".

Mając na uwadze ww. przepisy ustawy należy podkreślić, że przymusowemu leczeniu poddane mogą być jedynie osoby, które nie wykazują woli dobrowolnego poddania się leczeniu odwykowemu i w związku z nadużywaniem alkoholu powodują:

- 1) rozkład życia rodzinnego,
- 2) demoralizują małoletnich,
- 3) uchylają się od obowiązku zaspokajania potrzeb rodziny,
- 4) systematycznie zakłócają spokój lub porządek publiczny.

Brat skarżącego w dniu 12 września 2018 r. zgłosił się na posiedzenie GKRPA. Członkowie Komisji przed wyznaczonym spotkaniem zebrali niezbędne informacje od przedstawicieli Policji i Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Koczale (przedstawiciele tych instytucji są członkami GKRPA). Z uzyskanych informacji wynikało, że:

- Policja nie odnotowała interwencji związanych z nadużywaniem alkoholu przez brata skarżącego, nie przyjęto również żadnych zgłoszeń ze strony członków jego rodziny,
- brat skarżącego nie był nigdy klientem GOPS w Koczale,
- członkowie rodziny również nie zgłaszali w ww. sprawie problemów,
- brat skarżącego jest rozwiedziony, mieszka z matką.

Na spotkaniu w dniu 12 września 2018 r. członkowie GKRPA przedstawili bratu skarżącego informacje o wpływie wniosku, celu spotkania oraz przekazali informacje na temat uzależnienia od alkoholu umożliwiając mu w szerszy sposób spojrzeć na ten problem oraz motywując do zmiany stylu życia i podjęcia leczenia. Rozmowa dotyczyła również obecnej sytuacji rodzinnej i zawodowej brata skarżącego.

Brat skarżącego podczas rozmowy oświadczył, że nie ma problemu z alkoholem, pracuje dorywczo i poszukuje pracy, jednak po wysłuchaniu członków Komisji zobowiązał się do uczestnictwa w spotkaniach z terapeutą uzależnień w Punkcie Konsultacyjnym w Koczale. Rozmówca został również poinformowany, że w przypadku zaprzestania uczestnictwa w spotkaniach z terapeutą lub wpływie informacji o nadużywaniu alkoholu, sprawa zostanie skierowana do sądu.

Na podstawie zebranych informacji oraz rozmowy z uczestnikiem postępowania GKRPA dokonała analizy sytuacji i postanowiła, że w związku z tym, iż brat skarżącego dobrowolnie podjął decyzję o uczestnictwie w spotkaniach z terapeutą, na dzień rozpatrywania sprawy nie wszczyna się procedury kierowania na badania do biegłych sadowych (psychologa i psychiatry) w celu wydania opinii w przedmiocie uzależnienia od alkoholu i nie wnioskuje do sądu o zastosowanie obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie lecznictwa odwykowego. Podstawą takiej decyzji był również fakt, że nie potwierdzono jednoznacznie istnienie przesłanek określonych w art. 24 ww. ustawy umożliwiających skierowanie na badanie przez biegłego w celu wydania opinii w przedmiocie uzależnienia od alkoholu i wskazania rodzaju zakładu leczniczego.

Na posiedzeniu w dniu 12 września 2018 r. ustalono również, że terapeuta uzależnień będzie na bieżąco monitorował sytuację klienta i informował Komisję.

Do wyjaśnień GKRPA dołączona została informacja specjalisty pracy socjalnej w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Koczale z dnia 8 maja 2019 r., w której poinformowała ona, że brat skarżącego zgłosił się do niej na początku marca br. (z polecenia terapeuty uzależnień). Zadeklarował chęć podjęcia leczenia z uzależnienia od alkoholu, ale nie był do końca przekonany, że jest uzależniony i chciał podjąć próbę samodzielnego wyjścia z nałogu. Specjalista spotkała się z bratem skarżącego kilka razy. Na umówione spotkania przychodził punktualnie i w ustalonych terminach. Chętnie rozmawiał o swoich problemach. Ustalili wspólnie plan działania, w którym uczestniczył z zaangażowaniem skarżący. Pracując z bratem skarżącego na rzecz wyjścia z nałogu specjalista podjęła następujące działania:

- poinformowała go o procedurze podjęcia leczenia odwykowego,
- zaproponowała kilka ośrodków prowadzących ośmiotygodniową terapię,
- zmotywowała do pobytu w Oddziale Leczenia Alkoholowych Zespołów Abstynencyjnych w Szczecinku,
- skontaktowała się z dyrektorem Powiatowego Urzędu Pracy w Człuchowie w celu przywrócenia statusu osoby bezrobotnej dla brata skarżącego i poinformowała, że nie jest w stanie podjąć zatrudnienia proponowanego przez PUP ze względu na stan zdrowia,
- udzielała wsparcia i motywowała do podjęcia leczenia.

Poinformowała również, że brat skarżącego od 21 marca do 3 kwietnia 2019 r. przebywał w Oddziale Leczenia Alkoholowych Zespołów Abstynencyjnych w Szczecinku, jednak terapię przerwał po trzech dniach.

Do wyjaśnień GKRPA dołączona została również informacja terapeuty uzależnień, na spotkania z którym uczęszcza brat skarżącego. Korzystał on ze spotkań w Punkcie Konsultacyjnym w Koczale od września 2018 roku do lutego 2019 roku. Klient na spotkania przychodził systematycznie (23 razy), w stanie trzeźwym. Skupiały się one głównie na motywowaniu klienta do zmiany stylu życia, poruszane były również tematy dotyczące rodziny i byłego związku małżeńskiego. W lutym terapeuta otrzymał informację od członka GKRPA wymienionego w skardze, że brat skarżącego nadal nadużywa alkoholu - taką informację przekazał skarżący. W związku z tym terapeuta zaczął motywować brata skarżącego do podjęcia terapii w ośrodku uzależnień. W międzyczasie nawiązał kontakt ze skarżącym, którego zaprosił na spotkanie w celu zmotywowania oraz wsparcia brata w decyzji o leczeniu. Po wspólnej rozmowie udało się osiągnąć cel spotkania, ponieważ brat skarżącego podjął dobrowolną decyzję o leczeniu. Następnego dnia terapeuta skierował brata skarżącego do Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Koczale - do specjalisty wymienionego wyżej - w celu ustalenia szczegółów wyjazdu do ośrodka leczenia uzależnień. Na bieżąco monitorował sytuację związaną z wyjazdem brata skarżącego na terapię, był również w stałym kontakcie ze skarżącym, informując go, na jakim etapie załatwiania spraw związanych z wyjazdem do ośrodka jest brat skarżącego. W marcu został on przyjęty do szpitala - na oddział detoksykacji w Szczecinku, następnie udał się na terapię uzależnień do ośrodka w Szczecinku, jednak po kilku dniach dobrowolnie zrezygnował z terapii. W czasie jego pobytu na terapii terapeuta nie mógł już utrzymywać kontaktu z bratem skarżącego, w związku z czym kilkakrotnie kontaktował się ze skarżącym w celu zapytania o postępy w terapii - niestety bezskutecznie, ponieważ skarżący nie odpowiadał na kontakt telefoniczny, co wzbudziło niepokój, ponieważ wcześniej mieli stały kontakt. Brat skarżącego po wyjeździe z ośrodka leczenia uzależnień od maja br. kontynuuje spotkania w Punkcie Konsultacyjnym. W dalszej części informacji terapeuta poinformował, że celem Punktu Konsultacyjnego dla osób uzależnionych, współuzależnionych oraz członków ich rodzin w Koczale jest diagnozowanie problemów klienta w zakresie uzależnień oraz zaplanowanie pomocy i udzielenie wsparcia dla osób i rodzin korzystających z jego usług. Zakres zadań Punktu Konsultacyjnego:

- motywowanie i kierowanie do leczenia odwykowego,
- udzielenie wsparcia po ukończonej terapii,
- udzielenie pomocy osobom współuzależnionym (członkom rodzin i bliskim),
- wsparcie i pomoc psychologiczna osobom przeżywającym kryzys życiowy,
- poradnictwo wychowawcze,
- stała współpraca z Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Koczale, Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej oraz Zespołem Interdyscyplinarnym.

Ostatnią informacją załączoną do wyjaśnień GKRPA była notatka służbowa z dnia 27 lutego 2019 r. członka GKRPA wymienionego w skardze. Wynika z niej, że w dniu 27 lutego 2019 r. zgłosił się do niej skarżący, który chciał uzyskać informacje na temat swojego brata, którego zgłosił do GKRPA w Koczale jako osobę nadużywającą alkoholu. Poinformowała skarżącego, że z informacji przekazanych przez terapeutę uzależnień wynika, że brat uczestniczy w spotkaniach systematycznie. Ponadto zaproponowała skarżącemu spotkanie z terapeutą, który pracuje w Punkcie Konsultacyjnym i udzieli mu informacji. Wykonała także telefon do terapeuty i umówiła spotkanie w dniu 28 lutego 2019 r.

Podczas posiedzenia Komisji skarg, wniosków i petycji w dniu 16 maja 2019 r. od członków GKRPA uzyskano dodatkowe lub uzupełniono otrzymane informacje w sprawie, m.in.:

- GKRPA działa na podstawie ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, a także kieruje się w swojej pracy rekomendacjami Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych (dalej: PARPA);
- zarówno z ustawy, jak i z ww. rekomendacji wynika, że leczenie uzależnień, w szczególności uzależnienia od alkoholu, jest w Polsce dobrowolne;
- samo picie alkoholu i uzależnienie od niego nie powoduje, że GKRPA może skierować osobę na badanie przez biegłego, natomiast warunkami skierowania na takie badanie są: spełnienie przesłanek wymienionych w art. 24 ww. ustawy oraz kategoryczna odmowa współpracy i poddania się leczeniu, o czym nie można mówić w omawianej sprawie;
- według opinii PARPA rozkład życia rodzinnego musi nastąpić w chwili zdarzenia - teraz, nie zaś np. kilka lat temu i GKRPA musi stwierdzić, że jest to spowodowane nadużywaniem alkoholu - w przedmiotowej sprawie rozpad małżeństwa brata skarżącego miał miejsce kilka lat temu z nieznanymi obu komisjom przyczyn, więc nie można stwierdzić, że aktualnie nastąpił rozkład życia rodzinnego z powodu nadużywania alkoholu;
- skarżący został poinformowany, że odbędzie się spotkanie GKRPA z jego bratem, a zgodnie z rekomendacjami PARPA Komisja nie ma możliwości zaproszenia na posiedzenie kogokolwiek - w posiedzeniu z osobą podejrzaną o uzależnienie mogą brać udział wyłącznie członkowie GKRPA;
- nawet w przypadku wydania przez sąd postanowienia i doprowadzenia do ośrodka leczenia uzależnień, osoba może nie wyrazić zgody na pobyt i od razu opuścić terapię; ewentualnie o ubezwłasnowolnienie osoby uzależnionej mogą wystąpić do sądu prokurator lub określony krąg krewnych uzależnionego;
- z rekomendacji PARPA wynika jednoznacznie, że GKRPA nie ma podstaw do posiadania urządzeń służących do badania trzeźwości i GKRPA w Koczale takim nie dysponuje;
- najbardziej skuteczną drogą do wyjścia z uzależnienia, zgodnie z wieloma badaniami i danymi statystycznymi, jest podjęcie dobrowolnej i samodzielnej decyzji o poddaniu się leczeniu, do czego motywuje GKRPA,
- brat skarżącego jest bliski ponownemu rozpoczęciu terapii;

Zgodnie z art. 4¹ ust. 3 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz.U.z 2018 r. poz. 2137 z późn. zm.) wójtowie (burmistrzowie, prezydenci miast) powołują gminne komisje rozwiązywania problemów alkoholowych, w szczególności inicjujące działania w zakresie określonym w ust. 1 oraz podejmujące czynności zmierzające do orzeczenia o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie leczenia odwykowego.

Przepisy szczególne nie określają innych organów właściwych do rozpatrzenia skargi na niewłaściwe wykonywanie czynności przez gminną komisję rozwiązywania problemów alkoholowych - uznaje się więc, że skarga dotyczy działalności wójta, jako organu który powołał GKRPA, zatem organem właściwym do rozpatrzenia takiej skargi jest rada gminy.

W wyniku przeprowadzenia wszechstronnego postępowania wyjaśniającego Rada Gminy Koczała za racjonalne i zgodne z obowiązującymi przepisami prawa, tj. wskazanymi powyżej przepisami ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz.U.z 2018 r. poz. 2137 z późn. zm.) i rekomendacjami PARPA uważa całokształt decyzji i działań podjętych w niniejszej sprawie przez Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Koczale, specjalistę pracy socjalnej i terapeutę uzależnień. Wszystkie osoby biorące udział w czynnościach w sprawie opisanej w skardze wykazywały się wiedzą i doświadczeniem w dziedzinie pracy z osobami uzależnionymi od alkoholu, profesjonalizmem oraz zaangażowaniem. W ocenie Rady Gminy Koczała nie doszło do przewlekłości ani

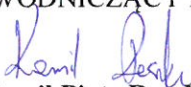
powierzchnego załatwiania sprawy. Wobec powyższego należy stwierdzić, że działalność Wójta Gminy Koczała, jako organu, który powołał GKRPA, nie może zostać oceniona negatywnie.

Rada Gminy Koczała, biorąc pod uwagę powyższe, uznała skargę za bezzasadną.

Pouczenie

Zgodnie z art. 239 § 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz.U. z 2018 r. poz. 2096 oraz z 2019 r. poz. 60 i 730) w przypadku gdy skarga, w wyniku jej rozpatrzenia, została uznana za bezzasadną i jej bezzasadność wykazano w odpowiedzi na skargę, a skarżący ponowi skargę bez wskazania nowych okoliczności – organ właściwy do jej rozpatrzenia może podtrzymać swoje poprzednie stanowisko z odpowiednią adnotacją w aktach sprawy – bez zawiadomienia skarżącego.

PRZEWODNICZĄCY RADY

Kamil Piotr Reszke